

Motion till riksdagen 2005/06:Sf258

av **Ingemar Vänerlöv (kd)**

Samverkan mellan socialtjänsten och försäkringskassan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om nödvändigheten av bättre samverkansregler mellan socialtjänst och försäkringskassa för att inte utsatta biståndstagare skall komma i kläm.

Motivering

Det måste skapas bättre samverkansregler mellan försäkringskassan och socialtjänsten än de som finns idag. Ett exempel på detta från 2003 visar ett typiskt fall där människor kommer i kläm därför att två olika myndigheter, som egentligen skall bistå med stöd och hjälp, inte förmår samverka i socialtjänstlagens anda. Dessa myndigheters bristande samverkan visar sig nu stjälpa en socialunderstödsstagare i stället för att hjälpa.

En man hade under en tid varit i behov av socialbidrag och också fått berättigat bistånd med ett visst belopp efter gängse normer. Socialnämnden krävde att mannen skulle ansöka om bostadsbidrag. När väl detta bidrag beviljades reducerades socialbidraget med motsvarande belopp, varför det för mannen i fråga aldrig innebar någon ekonomisk förstärkning. När det våren 2004 blev aktuellt med sjukpension för honom ansåg försäkringskassan att det hade utbetalats felaktigt bostadsbidrag i ett antal månader. Det fick till följd att biståndstagaren krävdes på 6 000 kr, pengar som socialnämnden reducerat socialbidraget med och som biståndstagaren aldrig sett, än mindre haft någon glädje av. När mannen så vänder sig till socialtjänsten för att förhoppningsvis bli hjälpt ur den plötsligt, utan egen förskyllan, uppkomna situationen blir beskedet att försörjningsstöd inte utgår för skulder. Att det i första hand var socialnämndens agerande som frambringat skulden beaktades inte. Kravet överklagades upp i högsta instans, förgäves.

Fel! Okänt namn på

Paradoxalt nog hade det varit till fördel för biståndstagaren om bostadsbidrag hade förvägrats, eftersom socialbidragsnormen ändå berättigat till samma belopp som erhöles efter det att socialnämnden lagt beslag på bostadsbidraget. Något är uppenbart fel i regelverken när en redan utsatt person skulle ha fördel av att inte få ett bidrag.

Det kan aldrig vara förenligt med socialtjänstlagens intentioner att en situation kan uppstå där socialnämnden låter del av bistånd omvandlas till en skuldfälla, trots att biståndstagare anmodats och i god tro ansökt och beviljats bidrag. Men det är precis vad som har skett i det aktuella fallet. Det kan heller aldrig vara i överensstämmelse med andan i socialtjänstlagen att del av bistånd retroaktivt, och, märk väl, helt utan bidragstagarens förskyllan, plötsligt förvandlas till en stor skuld, vilket i hög grad riskerar stjälpas biståndstagaren. Det kan även diskuteras om förfarandet uppfyller kraven på rättssäkerhet.

Det som skett är djupt orättfärdigt. Om det skulle ha betalats ut för högt bostadsbidrag, vilket bidragstagaren aldrig hade någon fördel av, betyder det också att socialbidraget reducerades för mycket. När detta sedan uppdragas låter socialnämnden, försäkringskassan, länsrätt och kammarrätt biståndstagaren, den redan utsatta och svaga människan, ta smällen med svåra ekonomiska trångmål som följd. Rimligen hade det för höga bostadsbidraget bort täckas av den lika mycket för stora reduktionen av socialbidraget, eftersom bidragstagaren var berättigad till samma belopp på biståndet oavsett om han fått något bostadsbidrag eller ej.

Socialbidragstagaren har inte gjort några som helst fel utan har agerat precis som socialnämnden ville. För det blir nu straffet att betala tillbaka de 6 000 kr till försäkringskassan som socialnämnden tog hand om. Mannens ekonomiska situation medger inga möjligheter att betala tillbaka. Den här bilden av Sverige måste ändras. Myndigheterna skall hjälpa, inte stjälpas, vilket man nu gör när man försatt en, i sammanhanget, totalt oskyldig person i en för denne närmast olöslig ekonomisk situation.

Stockholm den 23 september 2005

Ingemar Vänerlöv (kd)